

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

*A "Sarudi vízkivételi szivornya és tápcsatorna helyreállítása"
című projekthez*

*a 275/2004 (X. 8.) Korm. rend. 14. sz. melléklet tartalmi
követelményei szerint*

Hevesi-sík különleges madárvédelmi terület (HUBN10004)

Készítette:

BioAqua Pro Kft.

Székhely: 4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.

Adószám: 13370406-2-09

Web: www.bioaquapro.hu

E-mail: info@bioaquapro.hu

Tel.: +36 52 541 780

2024. november

Készítették:
A BIOAQUA PRO KFT. SZAKÉRTŐI

Dr. Gulyás Gergely

biológus (ökológia szakirány)
Biológiai tudományok PhD
Természetvédelmi szakértő
(Élővilágvédelem)
Nyilvántartási szám: SZ-051/2011.

Hódör István

biológia szakos tanár
hüllő-kétéltű és madártani szakértő

Dr. Müller Zoltán

Biológia-földrajz szakos tanár
Hidrobiológia-vízi ökológia PhD
Természetvédelmi szakértő
(Élővilágvédelem, Földtani természeti értékek és barlangok védelme)
Nyilvántartási szám: SZ-034/2012., SZ-048/2012.

Nyilatkozat

Alulírott Dr. Müller Zoltán (Nyilvántartási szám: OKVF-SZ-034/2012, OKVF-SZ-048/2012.), mint természetvédelmi – élővilág-védelmi szakértő nyilatkozza, hogy a dokumentációban foglalt adatokért, valamint az azok feldolgozásából nyert megállapításokért és információkért felelősséget vállal.

Debrecen, 2024. november

Neve: Dr. Müller Zoltán
természetvédelmi szakértő
Szakértői engedély száma:
OKVF-SZ-034/2012, OKVF-SZ-048/2012.

.....

Tartalom

1. AZONOSÍTÓ ADATOK.....	6
1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége	6
1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása	6
2. A TERV VAGY BERUHÁZÁS.....	9
2.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása	9
2.2. A tervezett munkálatok kivitelezésének technológiája	9
2.3. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése	10
2.4. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása.....	10
3. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI	11
3.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	11
3.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét alátámasztó indokok	11
4. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET	12
4.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van	12
4.1.1. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi terület adatai	12
4.1.2. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi terület érintett részének természeti állapot ismertetése	13
5. A TERV VAGY BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI.....	16
5.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében.....	16
5.1.1. A tervnek vagy beruházásnak a Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen belüli térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása	16
5.1.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások leírása	17
5.2. A tervezett beruházás hatása az érintett Natura 2000 terület fenntartási tervében megfogalmazott, és a területre meghatározott specifikus célkitűzések megvalósulására	41
6. A HATÁSBECSLÉSBEN VIZSGÁLT TERV/PROJEKT ENGEDÉLYEZHETŐSÉGE	43
7. ALTERNATÍV (EGYÉB ÉSSZERŰ) MEGOLDÁSOK	44
7.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása, és a szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.....	44
7.1.1. „0” változat – projekt nélküli eset	44
7.1.2. A megvalósítás vizsgált változatai.....	44
8. A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE, A TERVEZETT, ILLETVE JAVASOLT, A TERV VAGY BERUHÁZÁS RÉVÉN BEKÖVETKEZŐ KEDVEZŐTLEN HATÁSOK ENYHÍTÉSÉT, CSÖKKENTÉSÉT, MÉRSÉKLÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	45

9.	KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK	46
10.	FELHASZNÁLT IRODALOM	47

1. AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1. A TERV KÉSZÍTŐJÉNEK, ILLETVE A BERUHÁZÓNAK A NEVE, CÍME, ELÉRHETŐSÉGE

Beruházó: Agrárminisztérium

Székhelye: 1055 Budapest, Kossuth tér 11.

A képviseletre jogosult adatai: Dr. Nagy István miniszter

A cég statisztikai számjele: 15305679-8411-311-01

Törzskönyvi azonosító száma: 305679

Generáltervező: Geodézia Zrt. – VTK Innosystem Kft. Konzorcium

Név1: Geodéziai és Térképészeti Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Társaság székhelye: 1149 Budapest, Bosnyák tér 5.

Adószám: 10922839-2-42

Telefon: +36 1 363 6801

Név2: VTK Innosystem Víz-, Természet- és Környezetvédelmi Korlátolt Felelősségű Társaság

Társaság székhelye: 1117 Budapest, Prielle Kornélia utca 47-49.

Adószám: 10333655-2-43

Telefon: +36(1) 215-8857

1.2. AZ ADATLAP KITÖLTÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZEMÉLYEK, SZERVEZETEK NEVE, CÍME, ELÉRHETŐSÉGE, SZAKMAI REFERENCIÁINAK LEÍRÁSA

A hatásbecslés kidolgozója:

BioAqua Pro környezetvédelmi szolgáltató és tanácsadó Kft.

4032 Debrecen, Soó R. u. 21.

Referenciák:

„A Kiskörei Vízérőmű környezetének turisztikai és sportcélú fejlesztése” c. projekt keretében Natura 2000 Hatásbecslés készítése. – VTK INNOSYSTEM Víz-, Természet-és Környezetvédelmi Kft.(2018)

„A Mosoni-Duna torkolati szakaszának vízszint rehabilitációjához kapcsolódó beavatkozások” c. szerződés keretében Natura2000 hatásbecslés készítése az új szállítási útvonalra. – VTK INNOSYSTEM Víz-, Természet-és Környezetvédelmi Kft.(2018)

„Kemény Ferenc Sportlétesítmény-fejlesztési Program keretében megvalósítandó Dunai Evezős Központ Pálya tervezése” tárgyú munka keretében Natura 2000 hatásbecslés készítése. – ÖKO Zrt.

(2018-2019)

A Hajdúböszörmény-Pród külterületén található halastó bővítéséhez kötődő Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Balogh Szerviz Trans Kft. (2018)

A sarudi szabadstrand és környezetének turisztikai infrastruktúra fejlesztése c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslés készítése. – Kalandpart Kft. (2018)

A tervezett kenderesi szennyvíztelep tervezéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – UTB Envirotec Zrt. (2018-2019)

A Tiszabercel 0167 hrsz.-ú külterületi földút zúzottkővel történő megerősítéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Tiszabercel Község Önkormányzata (2018)

A Tiszafüred-Tiszaörvény 04/4 hrsz területén tervezett kikötőmedence létesítési engedélyezéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – „SZABICS” Bt. (2018)

Tószeg nyugati külterületi részén található, nem veszélyes hulladékok komposztálása kapcsán érintett területre vonatkozó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – FISH-COOP KFT. (2018)

Vízgazdálkodási fejlesztések a Felső-Tisza-vidéken (KEHOP-1.3.0-15-2017-00019) projekt keretében Natura 2000 hatásbecslés készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2018)

„A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek javításával megnevezésű húzóprojekt előkészítési feladatainak ellátása, a Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések – a Balaton déli parti kisvízfolyások védképességének javítása” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek javításával megnevezésű húzóprojekt előkészítési feladatainak ellátása, a Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések, mederkotrások” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek javításával megnevezésű húzóprojekt előkészítési feladatainak ellátása, a Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések – mélyfekvésű területek feltöltése, partbiztosítások rendezése, vízminőségvédelem fejlesztése” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

"Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése Tiszafüred-Hortobágy-halastó közötti szakaszon" projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – TRENECON Kft. (2019)

„A Szarvasi Holtág rugalmas vízpótlási lehetőségének kiépítése I. ütem.” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A Taktaközi öntözőrendszer rekonstrukciója” c. projekthez kapcsolódóan Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A Tiszabecs 0136/1-3, 0137, 0138 hrsz-ú ingatlanokon tervezett bányanyitás és üzemeltetés” c. projekthez kapcsolódóan előirányzott főbb műszaki beavatkozások környezetvédelmi engedélyezéséhez szükséges Natura 2000 hatásbecslés elkészítése. – Borsod Nehézgép Kft. (2019)

„Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése a Hortobágy-halastó – Balmazújváros közötti szakaszon” projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – ENVIRO-EXPERT KFT. (2019)

„Turisztikailag frekvenciált térségek integrált termék- és szolgáltatásfejlesztése” c. konstrukció keretében a „Hortobágy – Világörökségünk a Pusztán” projekthez kapcsolódó beavatkozásokhoz Natura 2000 hatásbecslés elkészítése. – Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (2019)

A Csenger és környéke helyi és helyközi optikai hírközlő hálózat kiviteli terveihez kötődő beavatkozásokhoz Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Kiss-Tel Kft. (2019)

A Körmörő-Fülesd (HUHN20050) Natura 2000 területen 2 db vízviszatartó műtárgy létesítéséhez kapcsolódóan Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (2019-2020)

A Körmenői Rába kajak-szلالompálya létesítéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – VTK INNOSYSTEM Víz-, Természet-és Környezetvédelmi Kft. (2019)

A Mágocs-ér nagyszénási szakaszának felmérése és a kertészeti termál csurgalékvíz bevezetésének hatását értékelő Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Geomatrix Kft. (2019)

A Transzeurópai Közlekedési Hálózat – TEN-T belvízi út fejlesztéséhez kapcsolódó tervezői feladatok ellátásában való közreműködés a Natura 2000 hatásbecslések elkészítésére vonatkozóan. – VIKÖTI Kft. (2019-2020)

"A Hortobágyi-halastó területén madárszínház kialakítása" c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ nonprofit Kft. (2020)

Milotai szennyvíztelep tisztított szennyvizének Tiszába történő bevezetéséhez kötődő beavatkozások VKI 4.7. tanulmányának elkészítése. – Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (2020)

"A Túr-erdei-holtmeder rekonstrukciója" projekt keretében, Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (2020)

„Természetbúvár Játsház és Túráközpont létesítése Tiszafüreden (közlekedési és kikötői infrastruktúra fejlesztés)” c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Katona Mérnöki Szolgáltató Kft. (2020)

A Balmazújváros külterületén tervezett 50 km hosszú 2D szeizmikus felmérési területen elhelyezkedő nyomvonalakra vonatkozó Natura 2000 hatásbecslés elkészítése. – O&GD Central Korlátolt Felelősségű Társaság (2020)

A kisháti kőbánya területén tervezett közetgyapotszövet üzem létesítéséhez kapcsolódóan Natura 2000 hatásbecslés készítése. – Tarnóca Kőbánya Kft. (2020)

"A Sió árvízkapu felvízi oldalának mederrendezési munkálatai" c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció összeállítása. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

A "Kis-Zala belvízöblözetének rekonstrukciós munkái" c. projekt keretében készülő Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítéséhez vízi élőlénycsoportok felmérése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

"Vízpótlás Ukrajna irányából a Borzsa folyóból" c. projekt keretében tervezett beavatkozások engedélyeztetéséhez Natura 2000 hatásvizsgálati dokumentáció készítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

A „Körtvélyesi szivattyútelep átépítése" c. projekt keretében Natura 2000 hatásvizsgálati dokumentáció készítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

A "Pásztó és térsége árvízvédelmi biztonságának megteremtése érdekében szükséges előkészítési, tervezési feladatok elvégzése" c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

„A Bodrog és Tisza-folyó szilárd úszó hulladékszennyezéseinek kezelése az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság működési területén meglévő kárelhárítási helyek fejlesztésével és a szükséges eszközök beszerzésével” c. projekthez kötődően Natura 2000 hatásbecslés készítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

„Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő keskeny nyomközű kisvasút helyreállítása céljából az engedélyezési és kiviteli tervek elkészítése, a szükséges hatósági engedélyek megszerzése” projekt keretében Natura 2000 hatásvizsgálati dokumentáció készítése. – Utiber Kft. (2020-2021)

2. A TERV VAGY BERUHÁZÁS

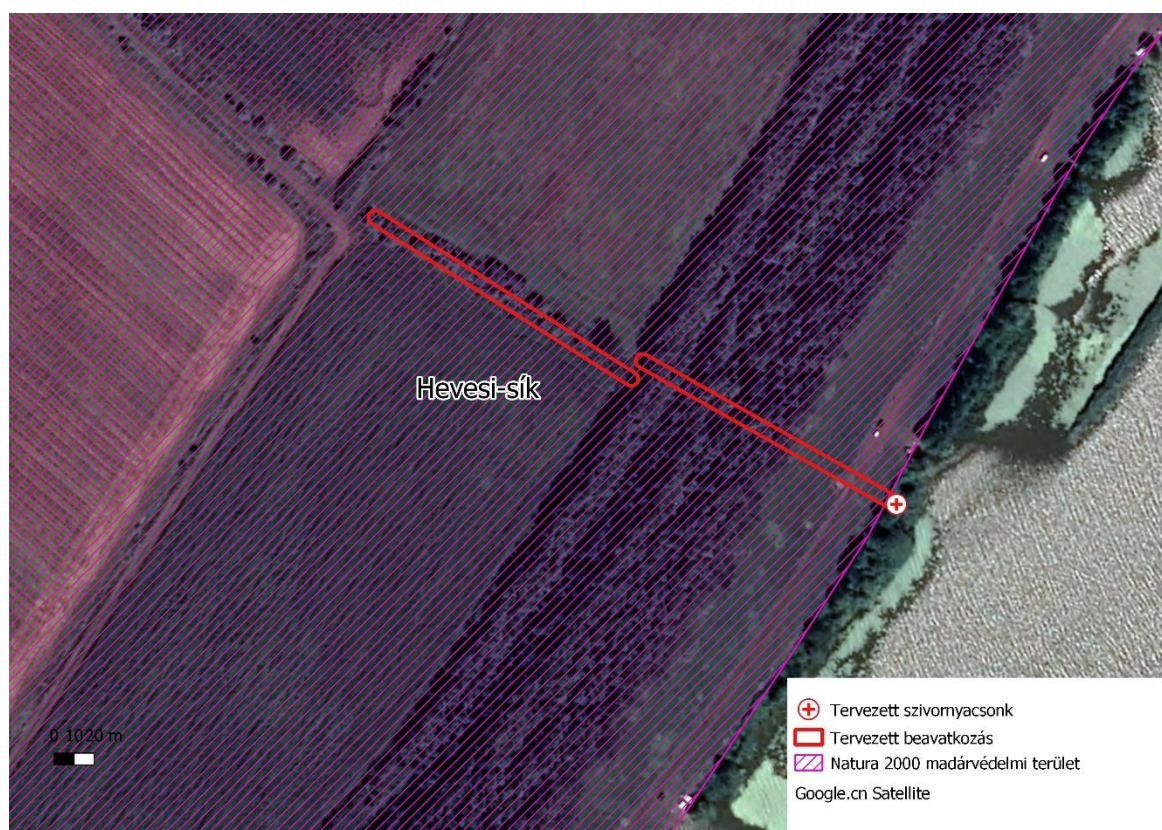
2.1. A NATURA 2000 TERÜLETRE HATÁSSAL LÉVŐ TERV VAGY BERUHÁZÁS BEMUTATÁSA, CÉLJÁNAK MEGHATÁROZÁSA

A Nemzeti Földügyi Központ 2020. évben valósította meg a K + J TRIÓ Öntözési Közösség Kft., illetve néhány, a közösségen kívüli gazdálkodó Sarud külterületén tervezett öntözésfejlesztéseinek vízellátását biztosító 0217 hrsz-ú csatorna rekonstrukcióját. Ez volt a harmadlagos mű fejlesztésének I. üteme. A tárgyi II. ütemben tervezett a szivornyas vízkivételi mű megvalósítása a kiskörei tározó jobb parti 145+500 tkm szelvényében. Az itt lévő, de üzemképtelen szivornya mellett, a meglévő létesítmény elbontásával, új szivornyas vízkivétel megépítését tervezik. A beruházás része a szivornya kiömlő oldali vb. akna utáni tápcsatorna és műtárgyának a felújítása.

A meglévő vízkivételi szivornyát (amely elrendezési terve 1987. júliusában készült) megszüntetik.

A terv célja a szivornya és a tápcsatorna vízzsállításra való alkalmassá tétele.

A jelen dokumentáció a tárgyi II. ütemben tervezett beavatkozások hatását vizsgálja, a távlati célként meghatározott öntözőtelep létesítésének hatását nem.

1. ábra. A tervezett beavatkozások és a Natura 2000 terület érintettsége, átnézeti kép

2.2. A TERVEZETT MUNKÁLATOK KIVITELEZÉSÉNEK TECHNOLÓGIÁJA

A tervezett vízkivételi szivornya leírása

Engedélyes a Sarud külterületén tervezett öntözésfejlesztéseinek vízellátását biztosító 0217 hrsz-ú csatorna rekonstrukcióját tervezi.

A tanulmány tárgyát képező az ütemben valósul meg a vízellátó rendszer szivornyas vízkivételi mű a Tisza folyó jobb parti töltés 145+500 tkm szelvényében, az üzemképtelen szivornya mellett, a meglévő létesítmény elbontása, új szivornyas vízkivétel megépítése.

A beruházás része a szivornya a kiömlő oldali vb. akna utáni tápcsatorna és műtárgyának a felújítása.

A tervezett szivornya hossza: 149 m, a felújítandó tápcsatorna hossza: 155 m. A szivornya 2 db egymással párhuzamosan futó D355 méretű KPE SDR17 PE100 csőből épül, az árvédelmi töltés rézsűiben munkaárokba fektetve.

A Kis-Tisza medrének a szivornya előtti szakaszt érintő kotrása 15 m x 50 m széles sávban a nagyfokú feliszapolódás miatt szükséges, mely akadályozza a víz beáramlását a szivornya nyílásába. A Kis-Tisza ezen rövid szakaszának tervezett és szükséges kotrása nem érinti a Hevesi-sík különleges madárvédelmi területet (HUBN10004).

A tározó felőli oldalon a meglévő tolózárrel ellátott vasbeton műtárgy helyén kerül megépítésre beépítésre egy 1,20 m (h) x 1,80 m (sz) x 1,40 m (m) tolózár akna, ahol 2 db DN 350 méretű tolózár, amiben a vákuumszivattyú csatlakozó csomópontja, illetve a szivornya üzem leállítására szolgáló légbeszívó szelep kerül beépítésre.

A mentett oldalon a töltéslábtól 15 méterre épül a mentett oldali tolózár akna. Az aknában 2 db DN300 tolózár kerül beépítésre. Az akna vasbeton akna, melynek belső mérete 1,75 m (m) x 3,20 m (h) x 2,50 m (sz). Az aknába ultrahangos mobil vízmérési lehetőség biztosított, illetve később fix vízmérési lehetőség kialakítható.

Tápcsatorna leírása

A szivornya kilépő oldala a 0188/13 hrsz-ú meglévő tápcsatornába torkollik. A tápcsatorna végpontja a 0185 hrsz-ú út alatti meglévő csőáteresz. Ez a beruházás I. ütemében megvalósult 0217 hrsz-ú burkolt csatorna 0+000 szelvénye.

A meglévő tápcsatorna a beruházás II. ütemében felújításra kerül a csatorna kotrásával, a szelvény helyreállításával, illetve a földút alatti csőáteresz felújításával.

- a tápcsatorna hossza : 155 m
- fenékszélesség : 0,80 m
- rézsűhajlás : 1:1,5
- vízz szállító kapacitás : 300 l/s

2.3. A TERV VAGY BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES LÉTESÍTMÉNYEK ISMERTETÉSE

A megvalósításhoz egyéb létesítményt nem terveznek.

2.4. A TERV VAGY BERUHÁZÁS TÁRSADALMI, GAZDASÁGI KÖVETKEZMÉNYEINEK LEÍRÁSA

Önmagában a „vízkivételi szivornya és tápcsatorna helyreállítása”, azaz a II. ütem megvalósításának nincs érzékelhető társadalmi-gazdasági hatása. Mérhető hatás az esetlegesen megvalósuló későbbi ütemekkel keletkezik.

3. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

3.1. A TERV VAGY BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSA SZÜKSÉGSZERŰSÉGÉNEK IS-MERTETÉSE

A beavatkozás szükségességét az adja, hogy amennyiben létre akarják hozni a sarudi öntözőtelepet, szükséges annak vízellátását biztosítani.

3.2. A TERV VAGY A BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZÜKSÉGSZERŰSÉGÉT ALÁTÁMASZTÓ INDOKOK

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 8. mellékletének 4. pontjában megadott lehetséges indokok a következők:

- Társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet).
- Emberi egészség vagy élet védelme
- A közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- A környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- A fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

Az előző fejezetben bemutatott indoklás alapján a beruházás szükségességét a fenti indokok közül egyik sem támasztja alá.

Aberuházás megvalósítása nem minősül kiemelt fontosságú közérdeknek. A projekt megvalósítása jellemzően regionális jelentőségű társadalmi és ezzel összefüggésben gazdasági természetű érdek, mely az EU NUTS-rendszer szerint megállapított régiók közül a Heves megyei elhelyezkedése miatt az Észak-Magyarország régiót érinti.

Mivel a projekt keretében tervezett beavatkozások végrehajtása nem gyakorol jelentős negatív hatást az érintett Natura 2000 terület kijelölésének céljaira és indokaira (lásd a jelen dokumentáció 5. fejezetében található értékelést és megállapításokat), ezért nem szükséges, hogy kiemelt fontosságú közérdek fűződjön a tervezett beruházás végrehajtásához.

4. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

4.1. A NATURA 2000 TERÜLET NEVE ÉS KÓDJA, AMELYRE A TERV VAGY A BERUHÁZÁS VÁRHATÓAN HATÁSSAL VAN

Név: Hevesi-sík különleges madárvédelmi terület

Kód: HUBN10004

4.1.1. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi terület adatai

Kezelő: Bükk Nemzeti Park Igazgatóság

Terület: 77.016,28 hektár

A terület kiterjedését a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 6. melléklete alapján mutatjuk be.

4.1.1.1. Jelölő fajok

A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú mellékletében meghatározott közösségi jelentőségű madárfajok

▪ jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	f. áll.: B
▪ kis lilik (<i>Anser erythropus</i>)	v-cs. áll.: C
▪ parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	f. áll.: B
▪ parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	f. áll.: B; v-cs. áll.: B
▪ békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	v-cs. áll.: C
▪ vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	v-cs. áll.: C
▪ réti fülesbagoly (<i>Asio flammeus</i>)	f. áll.: C; t. áll.: B
▪ cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	f. áll.: C, v-cs. áll.: C
▪ bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	f. áll.: B
▪ vörösnnyakú lúd (<i>Branta ruficollis</i>)	v-cs. áll.: B
▪ ugartyúk (<i>Burhinus oedicnemus</i>)	f. áll.: B
▪ pusztai ölyv (<i>Buteo rufinus</i>)	v. áll.: C
▪ lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	f. áll.: C
▪ fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	f. áll.: B, v-cs. áll.: B
▪ fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	f. áll.: C, v-cs. áll.: C
▪ kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	v-cs. áll.: C
▪ barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	f. áll.: B
▪ kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	t. áll.: B
▪ hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>)	f. áll.: C
▪ szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	f. áll.: A
▪ haris (<i>Crex crex</i>)	f. áll.: C
▪ balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	f. áll.: C
▪ nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	v-cs. áll.: C
▪ kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	f. áll.: A
▪ vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	v-cs. áll.: C
▪ kék vércse (<i>Falco vespertinus</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: B
▪ rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	t. áll.: B
▪ gólyatöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	f. áll.: B
▪ törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	f. áll.: C
▪ töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	f. áll.: C
▪ kis őrgébics (<i>Lanius minor</i>)	f. áll.: B
▪ kékbegy (<i>Luscinia svecica</i>)	f. áll.: C
▪ barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	v-cs. áll.: C
▪ tűzok (<i>Otis tarda</i>)	f. áll.: C
▪ halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	v-cs. áll.: C

▪ pajzsoscankó (<i>Philomachus pugnax</i>)	v-cs. áll.: C
▪ kanalasgém (<i>Platalea leucorodia</i>)	v-cs. áll.: C
▪ aranylile (<i>Pluvialis apricaria</i>)	v-cs. áll.: A
▪ kis vízcicsibe (<i>Porzana parva</i>)	f. áll.: C
▪ pettyes vízcicsibe (<i>Porzana porzana</i>)	f. áll.: C
▪ gulipán (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	f. áll.: C
▪ réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	v-cs. áll.: B

(„f” – fészkelő; „t” – telelő; „v-cs” – vonuló/csoportosuló állományok)

A Hevesi-sík (HUBN10004) Natura 2000 területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. A. számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfajok listája, valamint kódja és neve az EU Natura 2000 hálózatot bemutató honlapjáról, a „Standard Data Form” információi alapján (<http://natura2000.eea.europa.eu>). Jelen hatásbecslési dokumentációban az említett kategóriába sorolható fajok közül az érintett állománynagyság tekintetében az „A” (országos állomány több mint 15%-a), a „B” (országos állomány 2-15%-a), illetőleg a „C” (országos állomány kevesebb, mint 2%-a) kategóriába tartozó fajok érintettségének vizsgálatával foglalkozunk. A „D” kategóriába sorolt fajok az országos állományokhoz viszonyítva jelentősen 2 % alatti arányban vannak jelen és az adott Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését nem ezen kategóriába sorolt fajok ökológiai igényei szabják meg, hanem az „A”, „B” és „C” kategóriába soroltaké. Ezért jelen hatásbecslési dokumentációban ezen fajok érintettségének vizsgálatával foglalkozunk, az említett „D” kategóriába tartozó fajokra vonatkozó hatások vizsgálatától a fenti indok miatt eltekintünk.

A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú mellékletben meghatározott egyéb vonuló madárfajok

▪ tőkés réce (<i>Anas platyrhynchos</i>)	v-cs. áll.: C
▪ bőjtű réce (<i>Anas querquedula</i>)	v-cs. áll.: C
▪ nagy lilik (<i>Anser albifrons</i>)	v-cs. áll.: B
▪ nyári lúd (<i>Anser anser</i>)	f. áll.: C; v-cs. áll.: C
▪ sárszalonna (<i>Gallinago gallinago</i>)	f. áll.: C; v-cs. áll.: C
▪ nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	f. áll.: C; v-cs. áll.: C
▪ nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	v-cs. áll.: C
▪ kis póling (<i>Numenius phaeopus</i>)	v-cs. áll.: C
▪ füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	f. áll.: C
▪ guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	f. áll.: C
▪ függőcinege (<i>Remiz pendulinus</i>)	f. áll.: C
▪ kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	v-cs. áll.: C
▪ piroslábú cankó (<i>Tringa totanus</i>)	f. áll.: C
▪	
(„f” – fészkelő; „t” – telelő; „v-cs” – vonuló/csoportosuló állományok)	

A Hevesi-sík (HUBN10004) Natura 2000 területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. B. számú mellékletben meghatározott egyéb vonuló madárfajok listája, valamint kódja és neve az EU Natura 2000 hálózatot bemutató honlapjáról, a „Standard Data Form” információi alapján készült (<http://natura2000.eea.europa.eu>).

4.1.2. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi terület érintett részének természeti állapot ismertetése

Általános természeti állapot

A 35 település külterületén fekvő 77.016,28 hektár kiterjedésű különleges madárvédelmi terület, 3 kistáj (Gyöngyösi-sík, Hevesi-sík, Hevesi-ártér) területén helyezkedik el. A Natura 2000 terület Hevesi-síkhöz és a Hevesi-ártérhez tartozó részének teljes egésze a 63.959 hektár kiterjedésű Hevesi-sík IBA-terület (Important Bird Areas – Fontos Madárelőhelyek) részét, míg a Gyöngyösi-síkhöz tartozó nyugati részének jelentős hányada az 57.179 hektáros Jászság IBA-terület részét képezi. A 83-113 m-es tengerszint feletti magassággal rendelkező terület agrárkultúr élőhelyekkel (főként kiterjedt szántókkal) határolt részein csupán fragmentumokban maradtak fenn a hegyláb peremi tatárjuharos löszölgyesek (Kerecsendi-erdő), valamint az egykori

Hevesi-homokhát természetközeli homoki élőhelyei. A kistáj nyugati és déli részén kisebb kiterjedésben elsődlegesen kialakult szikes gyepek, nagyobb kiterjedésben másodlagosan kialakult szikesek, főleg cickafarkos szikes gyepek, szikes rétek, valamint zavart, száraz gyepek húzódnak. Az érintett KMT területén mindezek mellett nádasok-gyékényesek, mocsárrétek, kötött talajú sztyepprétek, valamint tájidegen fajokkal elegyes puha-, illetve keményfás jellegű erdők és erdősávok is megfigyelhetők. A különleges madárvédelmi terület elsősorban a pusztai madárfajok számára jelent kiemelt élőhelyeket. A globálisan sebezhető parlagi sas (*Aquila heliaca*) (17-21 pár – hazai állomány 8-12%-a), valamint a veszélyeztetett kerecsensólyom (*Falco cherrug*) (17-18 pár – hazai állomány 10-12%-a) egyik legjelentősebb hazai élőhelye a madárvédelmi terület. A pélyi, a tiszánánai, illetve a poroszlói puszták a fokozottan védett ugartyúk (*Burhinus oedicnemus*) (10-15 pár), valamint a globálisan sebezhető tűzok (*Otis tarda*) (10-14 egyed) kedvelt élőhelye. A rövid fűvű, szikes puszták, illetve egyes szántók és állattartó telepek gyakori fészkelője a parlagi pityer (*Anthus campestris*) (130-170 pár). A különleges madárvédelmi területen található pusztai gyepek melletti fasorokban, erdősávokban költ a fokozottan védett, mérsékelt fenyegetett szalakóta (*Coracias garrulus*) (90-100 pár – hazai állomány 5-6%-a), valamint kék vércse (*Falco vespertinus*) (30-35 pár – hazai állomány 2-4%-a). Az érintett élőhelyekhez kötődik az érintett KMT területén kifejezetten gyakorinak számító kis örgébics (*Lanius minor*) (170-190 pár – hazai állomány 4,5 – 6%-a) is. A szikes rétek, belvizes, tocsogós pusztai élőhelyek és szántók a vonulási időszakban számos partimadárnak biztosítanak kiemelt táplálkozó- és pihenőhelyet. Közülük is kiemelkedő főként tavasszal a pajzsoscankó (*Philomachus pugnax*) átvonuló állománya (100-2.000 egyed), de említést érdemel a belvizes szántók és tocsogós gyepeken a tavaszi és őszi vonulás során megjelenő réti cankó (*Tringa glareola*) (450-550 egyed), valamint az aranylile (*Pluvialis apricaria*) (100 – 2.000 egyed) állomány is. A nagyobb kiterjedésű mocsarakban a gémfélék közül több helyen fészkel a fokozottan védett bölömbika (*Botaurus stellaris*) (25-30 pár), valamint a törpegém (*Ixobrychus minutus*) (45-55 pár), míg a közösségi jelentőségű guvatfélék (Rallidae) közül a kis vízcisze (*Zapornia parva*) (10-50 pár) említhető meg. A Hevesi-sík leggyakoribb ragadozómadara a nádasok, mocsárrétek fészkelője a barna rétihéja (*Circus aeruginosus*) (100-200 pár), mely az utóbbi időben gabonátláblában is fészkel. Jóval ritkább a fokozottan védett hamvas rétihéja (*Circus pygargus*), mely a KMT területén szinte kizárólag gabonátláblában költ (5 pár) és a hazai állomány 8-10%-át képezi. Az érintett élőhelyek pocokgradációs években gyakoribb, egyébként pedig alkalmi fészkelője a fokozottan védett réti fülesbagoly (*Asio flammeus*) (0-5 pár). Az érintett különleges madárvédelmi területen a téli időszakban számos kékes rétihéja (*Circus cyaneus*) (90-110 egyed), illetve rétisas (*Haliaeetus albicilla*) (30-40 egyed) táplálkozik.

A beavatkozás által érintett terület madárfaunája

A madártani vizsgálatokat 2020. szeptember 15-én és 2021. július 23-án végeztük. A 2021. július 23-i időpont a madárfajok fészkelési időszakának legvégére, míg a 2020. szeptember 15. a vonulási időszakra esett. Erre való tekintettel a kapott adatok csak tájékoztató jelleggel szolgálhatnak a beavatkozáshoz, vagyis csak a korábbi élőhelyi tapasztalatokra (egyed madárfajok fészkelő és táplálkozóhely preferenciájára) hagyatkozva bocsátkozhatunk fészkelő fajokat érintő predikciókba. A vizsgálat során a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer módszertani leírásának megfelelően, a relatív felmérési módszerek közül a fészkelési időszakban és azon kívül is jól használható vonaltranszekt módszert (BÁLDI et al., 1997) alkalmaztuk. A vizsgálati terület 400-600 m-es körzetben (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) fokozottan védett, zavarásra különösen érzékeny madárfaj (**parlagi sas (*Aquila heliaca*), kerecsensólyom (*Falco cherrug*)**) fészkeléséről nincs információnk, így a vizsgálati terület említett 400-600 m-es körzetének bejárásától (fészektérképezés) eltekintettünk. Szintén nem valószínűsítjük a beavatkozási terület 1 km-es körzetében a zavarásra szintén rendkívül érzékeny **tűzok (*Otis tarda*)** előfordulását. A madárfajok elnevezése az MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG (2008) évi munkáját, valamint a "birding.hu" weboldalon szereplő, az International Ornithological Committee (IOC) által alkalmazott elnevezéseket (magyar és latin név) veszi alapul ("http://www.birding.hu/magyarorszag_madara.html").

A Sarud 0188/13 hrsz-ú meglévő tápcsatorna potenciális fészkelő madárfaunája

Az átalakítandó árok mentén hibrid fekete nyarak, illetve őshonos fűz és gyalogakác képezte cserjés foltok voltak jellemzőek. Az itt megjelenő élőhelyek jelenléte alapján olyan fajok fészkelése feltételezhető, mint például az örvös galamb (*Columba palumbus*), a vadgerle (*Streptopelia turtur*), a sárgarigó (*Oriolus oriolus*), a széncinege (*Parus major*), a függőcinege (*Remiz pendulinus*), a barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), a seregély (*Sturnus vulgaris*), a feketeterítő (*Turdus merula*), a fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), az erdei pinty (*Fringilla coelebs*), a zöldike (*Chloris chloris*), illetve a tengelic (*Carduelis carduelis*). A nyíltabb, gyalogakác és

egyéb cserjék mentén jellemző fészkelő lehet még például a **tövisszúró gébics** (*Lanius collurio*) (1-2 pár), vagy a mezei poszáta (*Curruca communis*).

Az új szivornya létesítési sávjának felmérési eredményei a töltéskorona mentett oldali részétől a szivárgóig (kb. 0+120)

A mentett oldali rézsű nedves gyepe elsősorban táplálkozóhelyként funkcionálhat, ott madárfajok fészkelését nem valószínűsítjük. A mentett oldali töltésláb és a 0188/13 hrsz között megjelenő erdei jellegű élőhelyen olyan fajok fészkelése feltételezhető, mint például az örvös galamb (*Columba palumbus*), a vadgerle (*Streptopelia turtur*), a nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), a zöld küllő (*Picus viridis*), a sárgarigó (*Oriolus oriolus*), a széncinege (*Parus major*), a barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), a seregély (*Sturnus vulgaris*), a fekete-rigó (*Turdus merula*), a fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), vagy az erdei pinty (*Fringilla coelebs*).

5. A TERV VAGY BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

5.1. A VÁRHATÓ TERMÉSZETI ÁLLAPOTVÁLTOZÁS LEÍRÁSA A TERV VAGY BERUHÁZÁS MEGVALÓSULÁSÁT KÖVETŐEN VAGY ANNAK KÖVETKEZTÉBEN

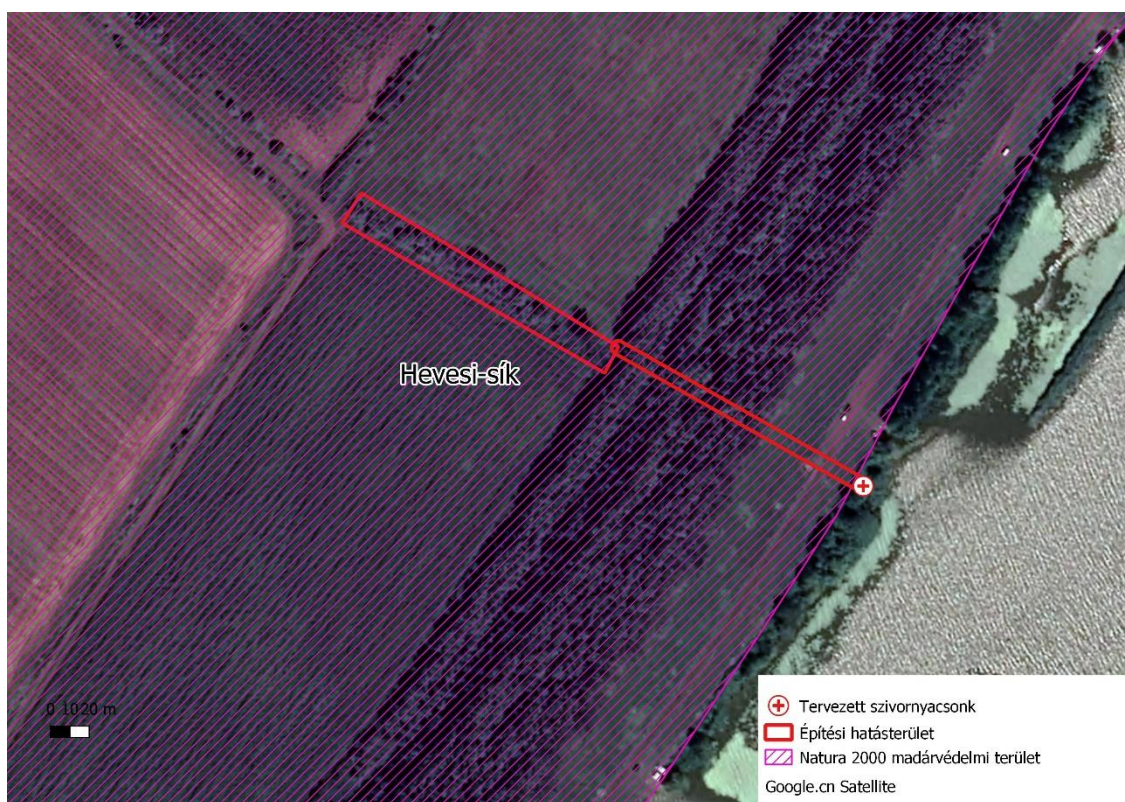
5.1.1. A tervnek vagy beruházásnak a Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen belüli térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

5.1.1.1. Az építési munkák hatásterülete

5.1.1.1.1. Közvetlen építési hatásterület

A közvetlen hatásterület élővilág-védelmi szempontból minden olyan terület, amelyet az építéssel kapcsolatos munkálatok fizikailag érintenek. Ennek megfelelően idetartoznak a cserjeirtással, fakivágással, a műtárgy létrehozásával érintett területek, a felvonulási területek és a szállítási területek.

Összesen a tervezett fejlesztés Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területet érintő teljes közvetlen élővilágvédelmi hatásterülete mintegy 0,37-0,4 ha-ra tehető.

2. ábra. Közvetlen építési hatásterület

5.1.1.1.2. Közvetett építési hatásterület

Az élővilág szempontjából az építési fázis közvetett hatásterületéhez soroljuk azokat a területeket, ahol az építési munkálatok hatásai nem közvetlenül fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti elemre (pl.: levegőre, felszín alatti vagy felszíni vízre, talajra) gyakorolt hatásán keresztül érzékelhetően befolyásolják az élővilág valamelyik alkotóelemének (az élővilágot alkotó fajok egyedei, állományai) életfolyamatait, viselkedését, ezáltal befolyásolják az adott területen a faj állományának alakulását (pl.: reprodukciós ráta, ezen keresztül pedig a populációméret). Természetesen ide tartozik az építés során keletkező zaj és vibrációs terhelés, a kivitelezést végző munkások és munkagépek által a kivitelezést megelőző állapothoz képest keltett vizuális zavaráson, károsanyag-kibocsátásából adódó levegőkörnyezeti hatásokon, ill. a munkafolyamatok fényszennyezésén keresztül közvetetten jelentkező hatások is. Ezek mellett a közvetett hatásterülethez tartoznak

azok a megközelítési útvonalak, ill. azok közvetlen környezete, amelyeket a munkagépek ténylegesen használnak a szálláshely és az építési terület, ill. az építés során felhasznált eszközök forráshelye és a kutatási terület között. Az élővilágra gyakorolt várható közvetett hatások megítélése igen nehéz, mert az egyes fajok eltérő érzékenységet mutatnak a különböző környezeti hatásokra, például eltérő mértékben érzékenyek a levegőkörnyezeti hatásokra, a zaj és vibrációs hatásokra vagy a vizuális zavaró hatásokra. Az élővilágot alkotó fajpopulációk túlnyomó többsége esetében azonban alapkutatási szinten sem rendelkezünk arra vonatkozó ismeretekkel, hogy a jogszabályban szereplő határértékek hogyan viszonyulnak az adott faj szempontjából releváns küszöbértékekhez.

A humán szempontból megállapított levegőminőség-védelmi határértékek figyelembevételével számított levegőminőség-védelmi hatásterület határa a munkaterület középvonalától maximálisan 105 m távolságra esik (összes lebegő por és szálló por). Releváns információk hiányában ezt az élővilágra vonatkozóan is elfogadjuk.

5.1.1.2. Az üzemelés hatásterülete

Önmagában a szivornya és a Sarud 0188/13 hrsz-ú árok rekonstrukciójának, mint beavatkozásnak az üzemelési hatásterülete alig nyúlik túl a létesítéskor meghatározható közvetlen építési hatásterületen. Főként a nyílt árok hatásterülete határozható meg egyáltalán, mivel a szivornya a fektetés után a talajban lesz.

Az üzemelés hatásterülete természetesen jóval nagyobb területen érinti majd a madárvédelmi területet, amennyiben az öntözőtelep megvalósul, azonban ez jelen hatásbecslésnek nem tárgya.

5.1.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások leírása

5.1.2.1. A jelölő fajok általános bemutatása és érintettsége

5.1.2.1.1. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfajok

Jégmadár – *Alcedo atthis* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen a faj számára megfelelő élőhely nem található, így előfordulása kizárható.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetett, sem pedig közvetlen hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetett, sem pedig közvetlen hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kis lilik – *Anser erythropus* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

Késő ősztől – kora tavaszig a közeli Tisza-tóról érkező elsősorban nagy lilik (*Anser albifrons*) csapatokban egyre többször tűnnek fel a globálisan sebezhető, európai tekintetben pedig veszélyeztetett faj példányai is a különféle nyílt területeken. Ebben az időszakban egy-egy egyed előfordulása a vizsgálati terület közelében sem kizárható.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló/áttelelő állományra.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló vagy akár áttelelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Parlagi pityer – *Anthus campestris* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozási területen fészkelését nem tartjuk valószínűnek.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Parlagi sas – *Aquila heliaca* SAVIGNY, 1809

A tervezett munkálatok által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatározott hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) nem fészkel. A faj a vizsgálati területen elsősorban táplálkozóként jelenhet meg akár egész évben.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és pihenő/átvonuló/áttelelő állományra.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és pihenő/átvonuló/áttelelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Békászó sas – *Clanga (Aquila) pomarina* C. L. BREHM, 1831

A faj érintettsége

A faj a vizsgálati területen elsősorban táplálkozóként jelenhet meg március és október között, elsősorban a nyári hónapokban.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló kóborló egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, így az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Vörös gém – *Ardea purpurea* LINNAEUS, 1766

A faj érintettsége

A fajnak elsősorban átreptülő, másodsorban ritkán táplálkozó egyedei jelenhetnek meg a elsősorban a Tiszatóval érintkező gát rézsúja mentén, de akár egyes felhagyott szántók, parlagok környékén is különösen késő nyáron és szeptemberben.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak. Ennek köszönhetően az építésnek nem lesz közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Réti fülesbagoly – *Asio flammeus* (PONTOPPIDAN, 1763)

A faj érintettsége

A faj elsősorban a téli időszakban fordulhat elő táplálkozóként.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló kóborló, telelő egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, ezért az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg telelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg telelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Cigányréce – *Aythya nyroca* (GÜLDENSTÄDT, 1770)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen a faj számára alkalmas fészkelő- és táplálkozóhely nem található, ezért előfordulása nem valószínű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Bölmöbika – *Botaurus stellaris* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára alkalmas fészkelőhely, illetőleg táplálkozóhely a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetben nem található. Elsősorban a terület felett átrepülő egyedek előfordulása valószínűsíthető.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Vörösnakú lúd – *Branta ruficollis* (PALLAS, 1769)

A faj érintettsége

Késő ősztől – kora tavaszig a közeli Tisza-tóról érkező, elsősorban nagy lilik (*Anser albifrons*) csapatokban egyre többször tűnnek fel a globálisan veszélyeztetett, európai tekintetben pedig mérsékelten fenyegetett faj példányai is. Ebben az időszakban néhány egyed előfordulása a vizsgálati terület közelében sem kizárható.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló/áttelelő állományra.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló vagy akár áttelelő állományára.

Ugartyúk – *Burhinus oedicnemus* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nincs fészkelő állománya és átvonuló egyedeinek előfordulása sem ismert.

Az építés várható hatásai

Az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Pusztai ölyv – *Buteo rufinus* (CRETZSCHMAR, 1827)

A faj érintettsége

A tervezett munkálatok által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatározott hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) nem fészkel. A vizsgálati területen csak alkalmi, táplálkozó egyedeinek előfordulása valószínűsíthető.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló kóborló, vonuló, táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, ezért az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/kóborló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/kóborló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Lappantyú – *Caprimulgus europaeus* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen számára megfelelő élőhely (fás legelők, zárt tölgyesek nyílt részei, ligetes erdők és gyümölcsösök, sík vidéki homokpuszták erdőfoltjai) nem található, így előfordulása valószínűtlen.

Az építés várható hatásai

Az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Fehér gólya – *Ciconia ciconia* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozások által érintett területeken nem fészkel, de táplálkozó egyedei rendszeresen előfordulnak március közepe és szeptember eleje között a Tisza-tó gátja mentén, illetőleg parlagon hagyott szántón, frissen feltárcsázott szántóterületen.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől az érintett táplálkozó egyedek elhúzódnak, azokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, ezért az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Fekete gólya – *Ciconia nigra* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A munkálatok által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) nem fészkel. Táplálkozó egyedei ugyanakkor előfordulhatnak a projektterület közelében március és október között.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, emiatt az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kígyászölyv – *Circaetus gallicus* (GMELIN, 1788)

A faj érintettsége

A faj átrepülő, illetve alkalmi táplálkozó egyedei előfordulhatnak március vége és október között, de kifejezetten a nyári időszakban.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, emiatt az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Barna rétihéja – *Circus aeruginosus* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem fészkel, de táplálkozó egyedek rendszeresen előfordulnak március közepe és október-november között, az utóbbi évek enyhe, későn érkező hideg időszakainak köszönhetően akár egész télen is.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az érintett egyedek elkerülik a zavarásnak kitett területet, de az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kékes rétihéja – *Circus cyaneus* (LINNAEUS, 1766)

A faj érintettsége

A faj hazánkban rendszeres téli vendég, így előfordulására október és április között lehet számítani a beavatkozás által érintett területen is.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, de az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen telelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen telelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Hamvas rétihéja – *Circus pygargus* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) nem fészkel, de táplálkozó egyedei a vizsgálati területen márciustól októberig előfordulhatnak, különösen a faj tavaszi (március vége és április vége között) és őszi vonulása (augusztus vége és szeptember vége között) során.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, elkerülő magatartást tanúsítanak, így az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Szalakóta – *Coracias garrulus* Linnaeus, 1758

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem fészkel, de táplálkozó egyedei a vizsgálati területen, különösen a faj őszi vonulása során (augusztus vége és szeptember eleje között) előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, elkerülő magatartást tanúsítanak, így az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Haris – *Crex crex* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj leggyakrabban a nedves rétek fészkelője. A vizsgálati területen ilyen élőhely nem fordul elő, de a tavaszi és őszi vonulás alkalmával betakarítás előtti szántón (pl. lucernaföldön) előfordulása teljességgel nem kizárható elsősorban május eleje és június eleje között.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, elkerülő magatartást tanúsítanak, így az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Balkáni fakopáncs – *Dendrocopos syriacus* (HEMPRICH & EHRENBURG, 1833)

A faj érintettsége

A faj élőhelyét elsősorban a települések fás élőhelyei, parkjai, fasorai jelentik. Előfordulását a vizsgálati területen nem észleltük, fészkelését nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Nagy kócsag – *Ardea (Egretta) alba* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A fajnak ismert fészektelepe a vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetben nem fordul el, de táplálkozó egyedei előfordulhatnak a Tisza-tó gátja mentén, illetőleg egyes felhagyott szántók, parlagok környékén.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak. Ennek köszönhetően az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj KMT területén átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kerecsensólyom – *Falco cherrug* Gray, 1834

A faj érintettsége

A beavatkozási területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) nem fészkel. Táplálkozó egyedek a beavatkozási területen egész évben előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet. Az építésnek előreláthatólag sem közvetett, sem pedig közvetlen negatív hatása nem lesz a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz nem sem közvetett, sem pedig közvetlen negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Vándorsólyom – *Falco peregrinus* TUNSTALL, 1771

A faj érintettsége

A vizsgálati terület felett átrepülő, illetőleg alkalmi táplálkozó egyedek kifejezetten az október és március közötti időszakban előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kék vércse – *Falco vespertinus* LINNAEUS, 1766**A faj érintettsége**

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatározott hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) nem fészkel. Táplálkozó egyedei a beruházási terület közelében április és október között, különösen pedig a faj őszi vonulási időszakában (szeptember – október) előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományra.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek, így a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Rétisas – *Haliaeetus albicilla* (LINNAEUS, 1758)**A faj érintettsége**

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) nem fészkel, de táplálkozó egyedei akár egész évben, különösen pedig a téli időszakban előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen telelő állományra.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen telelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Gólyatöcs – *Himantopus himantopus* (LINNAEUS, 1758)**A faj érintettsége**

A faj a beruházás élőhelyi környezetben olyan nagyobb, nyílt, belvizes területeket (gyep vagy szántó) kedvel, melyek az említett beruházás közelében a Natura 2000 területen nem találhatók, így előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Törpegém – *Ixobrychus minutus* (LINNAEUS, 1766)

A faj érintettsége

A faj megtelepedését lehetővé tevő szélesebb nádas élőhelyek nem fordulnak elő, így előfordulása nem való-
színű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi te-
rületen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi
területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Tövisszúró gébics – *Lanius collurio* Linnaeus, 1758

Elterjedési terület

Palearktikus elterjedésű madárfaj, melynek areája az Ibériai-félszigettől Közép-Ázsián át Nyugat-Szibériáig
húzódik. Elterjedési területének északi határát a júliusi 16 °C-os izoterma, dél felé pedig a mediterráneum
északi része határolja. Polítipikus faj. Európa nagy részén a törzsalak, a *L. c. collurio* fordul elő, míg a *L. c.*
kobylini a Krím-félszigettől Iránig, míg a *L. c. pallidifrons* az Ob felső és középső folyásánál, illetve az Altaj
vidékén él. Elterjedési területük átfedő részénél gyakran hibridizál a rokon fajokkal, így a pusztai gébiccsel
(*L. isabellinus*) és a barna gébiccsel (*L. cristatus*) (FUISZ & CSÖRGŐ, 2009; SCHMIDT, 2000).

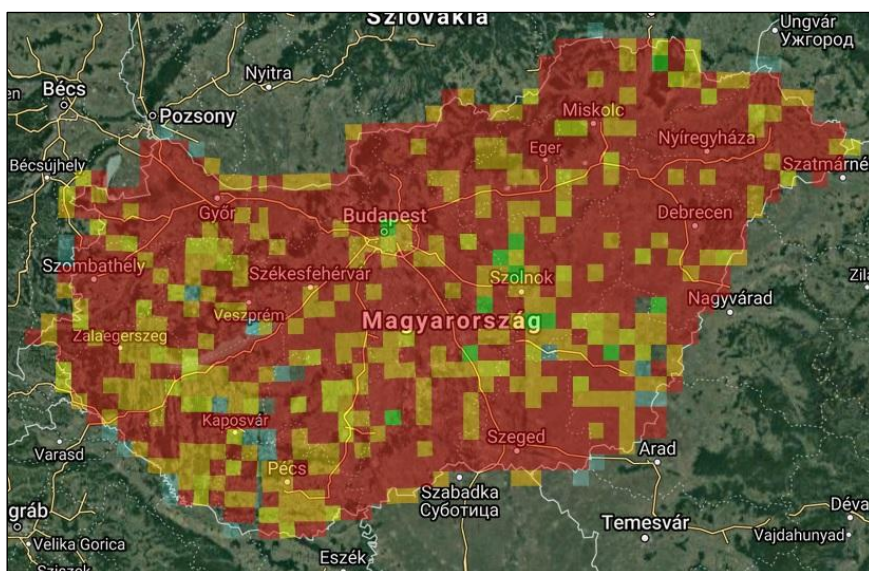

3. ábra. A tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) elterjedése [sötétzöld – fészkel és nem vonul; sárga – fészkel és vonul;
sötétkék – telelő terület, türkiz – vonuláskor használt terület (forrás: <http://datazone.birdlife.org>)]

Hazai elterjedés, élőhely

Bokrosokban fészkelő (fruticikol) faj. Bárhol megtelepedhet hazánkban, ahol olyan fészkepítésre alkalmas cserjék, vagy akár csak magányosan álló bokrok vannak, amelyeket alkalmas táplálkozóterületek vesznek körül. Fontos számára, hogy a bokrosok környékén a lágyszárúak ne legyenek túl magasak, mert az alacsony növényzetben, vagy a kaszált területen könnyebben el tudja ejteni zsákmányát. A zárt erdőket kerüli, ezekben csak akkor telepszik meg, ha az erdőtagok között széles, bokrokkal tarkított nyílások találhatók. Fasorokban, erdősávokban és erdőszéleken is rendszeresen fészkel (HARASZTHY, 2019). Az ország egész területén széleskörűen elterjedt, igen gyakori fészkelő. Különösen gyakori a Zempléni-hegység déli részén, a Bükkalján, a Borsodi-Mezőségen, a Tisza mentén, a Kiskunságban és a Dunántúl déli és délnyugati részén. Kedveli a bokrokkal tarkított hegy- és domboldalakat, erdőirtásokat, erdőszéleket, fasorokat, bokrookban gazdag fás legelőket, szőlőket, gyümölcsösöket, de emellett minden egyéb bokros élőhelyet is (MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG, 2008).

4. ábra. A tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) hazai előfordulása [zöld – megfigyelt egyedek, amelyek valószínűleg nem fészkelnek a területen; sárga – lehetséges fészkelés; narancssárga – valószínű fészkelés; piros – biztos fészkelés (forrás: <https://map.mme.hu>)]

A faj érintettsége

A beruházási terület fás-cserjés élőhelysávjai mentén 1-2 pár fészkelését valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Abban az esetben, ha a tervezet területelőkészítő munkálatokat a 8. fejezetben javasolt időbeli korlátozó intézkedések figyelembe vételével végzik, akkor a tervezett munkálatoknak a faj fészkelő állományára nem lesz érzékelhető hatása, csupán alkalmi zavarás merülhet fel, melynek eredményeként a faj érintett egyedei elkerülik az érintett területet.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre miatt a fajt a beruházás tekintetében hatásviselőnek ítéljük.

Kis őrgébics – *Lanius minor* GMELIN, 1788

A faj érintettsége

A faj előfordulását a vizsgálati területen nem észleltük, így fészkelését sem tartjuk valószínűnek, de átvonuló egyedeinek előfordulása nem kizárható.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet. Az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kékbecy – *Luscinia svecica* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj megtelepedését lehetővé tevő nádas élőhelyek nem megfelelőek a faj számára, így fészkelőként történő megtelepedése kizárható.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Barna kánya – *Milvus migrans* (BODDAERT, 1783)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett határákörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH, 2010) fészkeléséről nincs információnk, de táplálkozó egyedei a Tisza-tó közelsége miatt március közepe és október között előfordulhatnak a vizsgálati területen is.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet. Az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Túzok – *Otis tarda* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A fajnak a beruházás által érintett területről, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatá-
rozott hatáskörzetéből sem igazolt az előfordulása.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Halászsas – *Pandion haliaetus* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A munkálatokkal érintett területen átrepülő egyedeinek előfordulása nem kizárható augusztus vége és október
közepe, valamint március közepe és május közepe között.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetett, sem pedig közvetlen hatása a faj különleges madárvédelmi területen
átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetett, sem pedig közvetlen hatása a faj különleges madárvédelmi területen
átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Pajzsoscankó – *Calidris (Philomachus) pugnax* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj a beruházás élőhelyi környezetben olyan nagyobb, nyílt, belvizes területeket (gyep vagy szántó) kereshet
fel, melyek az említett beruházás közelében a Natura 2000 területen nem találhatók, így előfordulását nem
valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetett, sem pedig közvetlen hatása a faj különleges madárvédelmi területen
átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetett, sem pedig közvetlen hatása a faj különleges madárvédelmi területen
átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kanalasgém – *Platalea leucorodia* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A vizsgálati terület felett csupán átrepülő egyedek előfordulása valószínűsíthető március és október között.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvo-
nuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvo-
nuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Aranylile – *Pluvialis apricaria* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj a nagyobb, nyílt, belvizes területeket (gyep vagy szántó) kedveli, így a beruházás közelében táplálkozó
egyedek előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvo-
nuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvo-
nuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kis vízcicsibe – *Zapornia (Porzana) parva* (SCOPOLI, 1769)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében
számára alkalmas élőhely nem található, így előfordulása nem valószínű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen
fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fész-
kelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés
további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Pettyes vízcicsibe – *Porzana porzana* (LINNAEUS, 1766)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében
számára alkalmas élőhely nem található, így előfordulása nem valószínű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen
fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Gulipán – *Recurvirostra avosetta* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A faj a beruházás élőhelyi környezetben olyan nagyobb, nyílt, belvizes területeket (gyep vagy szántó) kereshet fel, melyek az említett beruházás közelében a Natura 2000 területen nem találhatók, így előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Réti cankó – *Tringa glareola* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A faj a beruházás élőhelyi környezetben olyan nagyobb, nyílt, belvizes területeket (gyep vagy szántó) kereshet fel, melyek az említett beruházás közelében a Natura 2000 területen nem találhatók, így előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

5.1.2.1.2. [A Hevesi-sík \(HUBN10004\) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. B\) számú mellékletben meghatározott egyéb vonuló madárfajok](#)

Tőkés réce – *Anas platyrhynchos* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem fészkel. Táplálkozó egyedek előfordulása egyedül a Tisza-tavi szivárgó csatorna mentén lehetséges.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet. Az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a faj érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Böjti réce – *Spatula (Anas) querquedula* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében számára alkalmas megfelelő kiterjedésű élőhely nem található, így előfordulása nem valószínű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Nagy lilik – *Anser albifrons* SCOPOLI, 1769

A faj érintettsége

Késő ősztől – kora tavaszig a közeli Tisza-tóról érkező, több ezres, akár tízezret egyedszámot is megközelítő csapatai is jellemzőek lehetnek, melyek a tó környéki szántók mentén pihennek, táplálkoznak. A csapatok előfordulása a vizsgálati terület közelében sem kizárható.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet. Az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/áttelelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/áttelelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Nyári lúd – *Anser anser* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A téli időszakban kisebb-nagyobb csapatai akár más vadlúdfajokkal (pl. nagy lilik (*Anser albifrons*)) elegyedve előfordulhatnak a beruházás közelében is, de néhány táplálkozó egyed, vagy 1-1 család akár a fészkelési időszakban is megjelenhet az említett területen.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az érintett egyedek elkerülik a zavart területet, így az építésnek előreláthatólag nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetve pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetve pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Sárszalonka – *Gallinago gallinago* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj a beruházás érintett élőhelyi környezetben olyan nagyobb, nyílt, belvizes területeket (gyep vagy szántó) kereshet fel, melyek az említett beruházás közelében a Natura 2000 területen nem találhatók, így előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Nagy goda – *Limosa limosa* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj a beruházás érintett élőhelyi környezetben olyan nagyobb, nyílt, belvizes területeket (gyep vagy szántó) kereshet fel, melyek az említett beruházás közelében a Natura 2000 területen nem találhatók, így előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Nagy póling – *Numenius arquata* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő élőhelyek a vonulás során a leeresztett halastavak, szikes tavak és füves puszták, melyek a beruházási területre, illetve annak közvetlen élőhelyi környezetére nem jellemzőek. Ezért táplálkozó egyedek előfordulását nem valószínűsítjük, átrepülő egyedek megjelenése azonban nem kizárható február és április, valamint augusztus és november között.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kis póling – *Numenius phaeopus* (LINNAEUS, 1758)

A faj számára megfelelő élőhelyek a vonulás során a leeresztett halastavak, szikes tavak és füves puszták, melyek a beruházási területre, illetve annak közvetlen élőhelyi környezetére nem jellemzőek.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Füleskuvik – *Otus scops* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen számára alkalmas fészkelőhelyként számon tartható odvas idős fák száma csekély, de előfordulására vonatkozó adat nem áll rendelkezésünkre, így fészkelését nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Guvat – *Rallus aquaticus* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében számára alkalmas élőhely nem található, így előfordulása nem valószínű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Függőcinege – *Remiz pendulinus* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

Felmérésünk során a faj előfordulására utaló jelet nem észleltünk, így fészkelését nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kis vöcsök – *Tachybaptus ruficollis* (PALLAS, 1764)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében számára alkalmas élőhely nem található, így előfordulása nem valószínű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Pirosládú cankó – *Tringa totanus* LINNAEUS, 1758

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében számára alkalmas élőhely nem található, így előfordulása nem valószínű.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz sem közvetlen, sem közvetett hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

5.1.2.2. A várható hatások becsült mértéke

5.1.2.2.1. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfajok

5.1.2.2.1.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága

Fajok	Fészkelőállomány a különleges madárvédelmi területen (pár) ¹	Fészkelő állomány a projekt területen (pár)
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	450-550	1-2*

1. táblázat. A HUBN10004 különleges madárvédelmi terület jelölő madárfajainak állománynagysága (Forrás: „1” – <http://natura2000.eea.europa.eu>) [A „*”-gal jelölt adat becsült állományadat]

5.1.2.2.1.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében

töviszúró gébics (*Lanius collurio*)

A beruházás által érintett területen a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományának 0,18 – 0,44%-a költ, így szerepe a faj különleges madárvédelmi területen értelmezett védelme szempontjából nem jelentős. A faj országos állománya tekintetében a beruházással érintett terület szerepe a faj védelme szempontjából elhanyagolhatóan csekély (0,00058 – 0,00133%).

5.1.2.2.1.3. A faj ritkasága (helyi, regionális és ennél magasabb szinten felmérve, ideértve az európai közösségi szintet is)

A faj tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest

Fajok	Fészkelő állomány a projekt területen (pár)	Hazai állomány (pár) ¹	Európai állomány (pár) ²	Világállomány (pld.) ²
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	1-2*	150.000 - 170.000	7,44 millió - 14,3 millió	24,8 - 47,7 millió

2. táblázat. A faj tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága az adott Natura 2000 terület, hazai és európai közösségi állományához képest (Forrás: „1” – <http://birding.hu>; „2” – www.birdlife.org) [A „*”-gal jelölt adat becsült állományadat]

5.1.2.2.1.4. A faj veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)

Fajok	IUCN Vörös Könyv ¹	Berni Egyezmény ²	EU madárvédelmi irányelv ³	EU CITES ⁴	Hazai védettség ⁵
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	Least concern / nem veszélyeztetett	II - es függelék	I-es melléklet	-	Védett, 25.000 Ft

3. táblázat. A faj veszélyeztetettségi foka (Forrás: „1” – <http://www.iucnredlist.org>; „2” – Bern Convention, 1979; „3” – Birds Directive, 2009; „4” – <http://www.cites.org>; „5” – <http://www.termeszetvedelem.hu>)

5.1.2.2.1.5. A faj szaporodási képessége (a fajra vagy a populációra jellemző dinamika alapján)

Fajok	Utódszám ¹	Költsékek száma/év ¹	Fiatalok túlélőképessége	Átlagos élethossz
tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	2-8 tojás (leggyakrabban 5-6)	1 fészekalj	45-77,1% (FARKAS et al. 1997)	2-4 év Max.: 10 év (FRANSSON et al 2010)

4. táblázat. A faj szaporodási képessége (Forrás: „1” – SCHMIDT, 2000; HARASZTHY, 2019)

5.1.2.2.1.6. A tevékenység megvalósulása esetén a faj, illetve a faj élőhelyének képessége arra, hogy a célzott védelmi intézkedéseket kivéve minden egyéb beavatkozás nélkül, kizárólag a faj, illetve élőhelyének dinamikája következtében rövid időn belül visszaálljon egy olyan állapotba, amely az eredeti állapottal egyenértékű vagy jobb annál

5.1.2.2.1.6.1. A faj állományának regenerálódási képessége a környező állományokból azok észrevehető csökkenése nélkül (a faj diszperziós képessége, illetve az állomány izoláltsága más állományoktól stb.), illetve az állomány belső dinamikája következtében a regenerálódás képessége

tövisszúró gébics (*Lanius collurio*)

A tervezett munkálatoknak kedvezőtlen hatása lehet a faj költési és fiókanevelési sikerére, melynek mértéke a 8. fejezetben kifejtett természetvédelmi javaslatot figyelembe vevő munkafolyamatok irányítása és kivitelezése esetén nem lesz érzékelhető. A faj beavatkozás által érintett állományának regenerációs képessége a környező, beavatkozás által nem érintett állományok tekintetében megfelelőnek mondható.

5.1.2.2.1.7. A tevékenység hatása az állományon belüli kedvező kor- és ivareloszlásra

A madárállományokon belüli kor- és ivararány eloszlásra várhatóan nem lesz érzékelhető hatása a projektnek.

5.1.2.2.1.8. A területek koherenciája

A tervezett beavatkozás eredményeként nem következnek be olyan kedvezőtlen strukturális változások, melyek negatívan befolyásolnák az érintett terület fészkelőhelyként, táplálkozóhelyként, ill. madárvonulásban betöltött szerepét. Ebből következően a beavatkozás eredményeként várhatóan nem sérül a HUBN10004 Natura 2000 terület érintett állományainak belső koherenciája, és nem várható kedvezőtlen irányú változás a szomszédos Natura 2000 területekkel fennálló kapcsolatban, tehát az Natura 2000 élőhelyhálózat funkciójában sem.

5.1.2.2.1.9. A várható hatások becsült mértéke összegezve

Fajok	Kedvezőtlen hatás mértéke	Megjegyzés
jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kis lilik (<i>Anser erythropus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.

vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
réti fülesbagoly (<i>Asio flammeus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
bölgébika (<i>Botaurus stellaris</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
vörösnakú lúd (<i>Branta ruficollis</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
ugartyúk (<i>Burhinus oedecnemus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
pusztai ölyv (<i>Buteo rufinus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
haris (<i>Crex crex</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kék vércse (<i>Falco vespertinus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
golyatöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	K – semleges M – semleges	A 8. fejezetben javasolt időbeli korlátozó intézkedés figyelembe vételével végzett kivitelezés esetén az építésnek nem lesz érzékelhető hatása.
kis örgébics (<i>Lanius minor</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.

kékbegy (<i>Luscinia svecica</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
túzok (<i>Otis tarda</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
pajzsoscankó (<i>Philomachus pugnax</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kanalasgém (<i>Platalea leucorodia</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
aranylile (<i>Pluvialis apricaria</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kis vízcicsibe (<i>Porzana parva</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
pettyes vízcicsibe (<i>Porzana porzana</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
gulipán (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.

5. táblázat. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfajokra gyakorolt hatás becslése [kivitelezés (K) és működés (M)]

5.1.2.2.2. A Hevesi-sík (HUHN10004) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú mellékletben meghatározott egyéb vonuló madárfajok

A tervezett munkálatok az „egyéb vonuló madárfajokat” közvetlenül és közvetve sem érintik. Emiatt az „A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága”, valamint az „Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében”, az „A faj ritkasága (helyi, regionális és ennél magasabb szinten felmérve, ideértve az európai közösségi szintet is)”, emellett az „A faj veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)”, ugyanakkor az „A faj szaporodási képessége (a fajra vagy a populációra jellemző dinamika alapján)” és az „A faj állományának regenerálódási képessége a környező állományokból azok észrevehető csökkenése nélkül (a faj diszperziós képessége, illetve az állomány izoláltsága más állományoktól stb.), illetve az állomány belső dinamikája következtében a regenerálódás képessége”, és végül az „A tevékenység hatása az állományon belüli kedvező kor- és ivareloszlásra, illetőleg a „A területek koherenciája” c. fejezetek tárgyalásától eltekin-tünk.

5.1.2.2.2.1. A várható hatások becsült mértéke összegezve

Fajok	Kedvezőtlen hatás mér-téke	Megjegyzés
tőkés réce (<i>Anas platyrhynchos</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással re-agálnak majd.
böjti réce (<i>Anas querquedula</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.

nagy lilik (<i>Anser albifrons</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
nyári lúd (<i>Anser anser</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
sárszalonna (<i>Gallinago gallinago</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kis póling (<i>Numenius phaeopus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
függőcinege (<i>Remiz pendulinus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
piroslábú cankó (<i>Tringa totanus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.

6. táblázat. A Hevesi-sík (HUBN10004) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete alapján meghatározott egyéb vonuló madárfajokra gyakorolt hatás becslése [kivitelezés (K) és működés (M)]

5.2. A TERVEZETT BERUHÁZÁS HATÁSA AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET FENNTARTÁSI TERVÉBEN MEGFOGALMAZOTT, ÉS A TERÜLETRE MEGHATÁROZOTT SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSULÁSÁRA

A madárvédelmi területre **fenntartási terv készült**, az Európai Bizottság által elvárt formátumú **specifikus célkitűzések nem kerültek meghatározásra**.

Ugyanakkor a madárvédelmi terület hivatalos adatlapján (<http://natura2000.eea.europa.eu>, "Standard Data Form") fogalmaz meg általános és specifikus célkitűzéseket, ld. alább.

Általános célkitűzések

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok és végrehajtandó intézkedések (prioritásuk sorrendjében, a főbb intézkedési módokat felsorolva):

- A természetesség jegyeit hordozó élőhelytípusok, úgymint a szikes és löszgyepek, valamint a vizes élőhelyek területi arányának növelése;
- A térségre jellemző gyepterületek természetes állapotának fenntartása a megfelelő gyephasznosítás és kezelés biztosításával;

- A legeltetési gyephasználat prioritást kell élvezzen, a természetvédelem eszközszerével történő támogatása szükséges;
- Nem hasznosított gyepterületek esetében a szukcessziós folyamatok gátlása, a fás-és cserje vegetáció, valamint a nem őshonos inváziós fajok és a nád terjedésének megakadályozása;
- Szántóföldek esetében fenn kell tartani a térségre jellemző, hagyományos növénykultúrák területi részesedését, és támogatni kell az alacsony intenzitású természetvédelethez alkalmazást;
- Kerülni kell, illetve megakadályozandó az intenzív technológián alapuló és a hagyományos táj-és élőhelystruktúrába nem illeszkedő nagy területigényű monokultúrák (energia-ültetvények) térnyerése;
- A területen előforduló fasorok, facsoportok, erdősávok fenntartása, természetességi állapotuk őshonos fajokkal történő javítása;
- A területen előforduló időszakos vízállások megtartása, a vizes élőhelyfejlesztések üzemeltetése, kezelésük hosszú távú biztosítása;
- A vizes élőhelyek ökológiai vízigényének és természetességéhez közeli vízjárásának biztosítása a fészkelő vízimadár-fajok és az azok táplálékbázisát alkotó vízi szervezetek ökológiai igényeinek megfelelően;
- A mocsári szukcessziós sor (nádasok / gyékényesek / tavikákások – magassásosok – mocsárrétek) mozaikosságának fenntartása a kezelési feladatok összehangolásával, az adott év ár- és csapadékjárásának a figyelembe vételével;
- Nádasok időbeni és térbeni változatosságának biztosítása a téli nádaratás szabályozásával;
- A nyílt vízfelület, a hínárnövényzet és a változatos összetételű mocsári növényzet arányának terület-részek szerinti fenntartása, optimalizálása, helyreállítása (elsősorban a bölömbika és a törpegém védelme érdekében).
- Az időszakos vízborítású területek arányának növelése, parti madarak fészkelési lehetőségeinek fejlesztése.
- A terület apróvadállományának megerősödését szolgáló, valamint a fészkelő madárfajokat veszélyeztető predátor- és dúvadállomány kontrollját biztosító vadgazdálkodás támogatása;
- Szándékos vagy gondatlanságból fakadó madármérgezések teljes felszámolása;
- A mezőgazdasági földhasználatra visszavezethető, a táplálékláncon keresztül ható vegyi terhelés kockázatának megszüntetése, ezzel együtt a zsákmányállat-közösséget is alkotó ízeltlábú-közösségek állományainak megerősítése;
- Egyes prioritás-fajok vonatkozásában (pl. tűzok, ugartyúk, kékvércse) a fészkelő-, gyülekező-, éjszakai-zóhelyek védelme, zavartalanosságuk biztosítása;
- A Tisza-tóval szomszédos, a vonuló-telelő vadlúdállományok táplálkozó-területeként kiemelt fontosságú mezőgazdasági környezetben a kedvező növénykultúrák területarányának biztosítása.
- Új, táji léptékben ható, a nyílt, tagolatlan pusztai környezethez kötődő madárfajok állományát veszélyeztető vonalas létesítmények kiépítésének megakadályozása, a meglévő, napjainkra gazdasági funkcióját veszített vonalas létesítmények felszámolása;
- A területen lévő közép- és nagyfeszültségű vezetékek és oszlopok madárvédelmi eszközökkel történő felszerelése, ill. meglévő szabadvezetékek földkábelre történő kiváltása szükséges;
- Nagy területigényű, a madarak megtelepedését, vonulását károsan befolyásoló energetikai beruházások (pl. szélerőműpark, fotovoltikus naperőműpark) nem támogatottak.

Összevetve az 5.1. fejezetben foglaltakat a fenti felsorolással kijelenthetjük, hogy a tárgyalt beruházás (Sarudi vízkivételi szivornya és tápcsatorna helyreállítása) megvalósítása **önmagában a madárvédelmi területre meghatározott általános és specifikus célkitűzések megvalósulását, érvényre jutását nem befolyásolja.**

6. A HATÁSBECSLÉSBEN VIZSGÁLT TERV/PROJEKT ENGEDÉLYEZHETŐSÉGE

Az alábbi levezetés az Európai Bizottság a „*Módszertani útmutató a Tanács 92/43/EEC számú, vadon élő növény- és állatfajok, valamint élőhelyek védelméről szóló irányelve (Élőhelyvédelm Irányelv) 6. cikkelye (3) és (4) bekezdéseinek rendelkezéseire*” c. szakanyag szerinti, az illetékes minisztériumi főosztály (Agrár-minisztérium, Természetmegőrzési Főosztály) által kidolgozott mintát követi.

1. A terv/projekt közvetlenül kapcsolódik, vagy éppen szükséges a terület természetvédelmi kezeléséhez?

A) Igen ..... megadható az engedély;

B) **nem** 2

2. A terv/projekt lehet-e jelentős negatív hatással a területre?

A) Nem (ld. 5. fejezet) ..... **megadható az engedély**

B) igen 3

3. A területre meghatározott célkitűzésekre gyakorolt hatások felmérése alapján a terv/projekt megvalósítása kedvezőtlen hatással lesz-e a terület integritására (a jelölő értékek helyzetére)?

A) Nem ..... megadható az engedély;

B) igen 4

4. Vannak-e alternatív megoldások terv/projekt megvalósítására?

A) Igen, vannak ..... újra kell írni a tervet/projektet, majd az új változatra vonatkozóan kell vizsgálni a területre és a területre meghatározott célkitűzésekre gyakorolt hatásokat (→ 2).

B) Nem, nincsenek 5

5. Van-e a területen ún. prioritás faj vagy élőhely?

A) Nem, nincsen 6

B) Igen, van 7

6. Fűződik-e kiemelt jelentőségű társadalmi–gazdasági érdek a terv/projekt megvalósításához?

A) Nem ..... a terv/projekt nem engedélyezhető;

B) igen ..... a terv/projekt engedélyezhető, de kompenzációs intézkedéseket kell előírni, és tájékoztatni kell az Európai Bizottságot.

7. A terv/projekt megvalósítása emberi egészséggel és/vagy közbiztonsággal kapcsolatos, esetleg a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatással bír?

A) Igen ..... az engedély megadható, de kompenzációs intézkedéseket kell előírni, és tájékoztatni kell az Európai Bizottságot;

B) nem ..... az engedély akkor adható meg, ha a Bizottsággal történt előzetes konzultáció alapján a megvalósítást egyéb kiemelt fontosságú közérdek indokolja. Kompenzációs intézkedéseket kell előírni.

7. ALTERNATÍV (EGYÉB ÉSSZERŰ) MEGOLDÁSOK

7.1. A TERVEZŐ, ILLETVE BERUHÁZÓ ÁLTAL TANULMÁNYOZOTT ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK BEMUTATÁSA, ÉS A SZÓBA JÖHETŐ ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK MEGVALÓSÍTÁSÁT MEGNEHEZÍTŐ VAGY KIZÁRÓ OKOK LEÍRÁSA

7.1.1. „0” változat – projekt nélküli eset

A projekt nélküli esetben nem épül új szivornya és nem újítják föl a Sarud 0188/13 hrsz-ú árkot. Ekkor nem történik a Natura 2000 területen belül a madárfajokat zavaró beavatkozás.

7.1.2. A megvalósítás vizsgált változatai

A beruházó nem vizsgált egyéb változatokat, de nem is volt erre szükség, mivel a hatásbecslés tárgyát képező munkálatok nem gyakorolnak jelentős hatást a Natura 2000 területre.

8. A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE, A TERVEZETT, ILLETVE JAVASOLT, A TERV VAGY BERUHÁZÁS RÉVÉN BEKÖVETKEZŐ KEDVEZŐTLEN HATÁSOK ENYHÍTÉSÉT, CSÖKKENTÉSÉT, MÉRSÉKLÉSÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Javasoljuk, hogy a területelőkészítő munkálatokat (különösen a fa- és cserjeirtási tevékenységet, valamint a mocsári növényzet eltávolítását) a madarak fészkelési időszakán kívül, vagyis július 31. és március 15. között végezzék el, így minimalizálható a fészkek sérülésének és közvetlen pusztulásnak a veszélye. A fészkelési és fiókanevelési időszak kivételével az érintett fajok vagy nem tartózkodnak a területen (pl.: telelési időszakban afrikai telelőterületükön tartózkodnak), vagy pedig vagilis (röpképes) egyedekként figyelhetők meg (pl. vonulás, telelés, vagy fészkelés utáni, vagy éppen az előtti kóborlás időszakában), melyek képesek a zavaró hatásokra elkerülő magatartással reagálni. (Az említett időszak valamennyi, a vizsgálati területen fészkelő madárfaj fészkelési időintervallumának figyelembe vételével lett megalkotva.) Abban az esetben, ha a területelőkészítést követően tervezett építési munkálatok még jóval március 15. előtt megkezdődnek, akkor a madárpárok a beavatkozás által közvetlenül érintett élőhelyeket elkerülik és máshol kezdik meg a fészkelést.

9. KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK

Szakmailag nem indokolt kompenzációs intézkedések tervezése.

10. FELHASZNÁLT IRODALOM

BÁLDI A., MOSKÁT CS. & SZÉP T. 1997: Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszerek IX. Madarak. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest. 81 pp.

FARKAS, R., HORVÁTH, R. & PÁSZTOR, L. (1997): Nesting success of the Red-backed Shrike (*Lanius collurio*) in a cultivated area. *Ornis Hungarica* 7(1-2): 27-37.

FRANSSON, T., KOLEHMAINEN, T., KROON, C., JANSSON, L. & WENNINGER, T. (2010) EURING list of longevity records for European birds.

FUISZ, T., CSÖRGŐ, T. (2009): Töviszúró gébics. In: CSÖRGŐ, T., KARCZA, Zs., HALMOS, G., MAGYAR, G., GYURÁCS, J., SZÉP, T., BANKOVICS, A., SCHMIDT, A., SCHMIDT, E. [szerk.]: Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó, Budapest. pp. 566-568.

HARASZTHY, L.: (2019): Töviszúró gébics *Lanius collurio* Linnaeus, 1758. In: HARASZTHY, L.: Magyarország fészkelő madarainak költésbiológiája. 2. kötet. Sárgarigóféléktől a sármányfélékig (Passeriformes). Pro Vértess Nonprofit Zrt. Csákvár: 17-32.

MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG (2008): Magyarország madarainak névjegyzéke. Nomenclator avium Hungariae. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Budapest. 278 p.

PONGRÁCZ, Á. & HORVÁTH, M. (2010): Javaslat a fokozottan védett ragadozómadár- és bagolyfajok, valamint a fekete gólya fészkelőhelyei körül alkalmazandó időbeni és területi korlátozásokra. *Heliaca* 8: 104-107.

SCHMIDT, E. (2000): Töviszúró gébics. In: HARASZTHY, L. [szerk.]: Magyarország madarai. Mezőgazda Kiadó, Budapest pp. 343-345.

<http://datazone.birdlife.org> (Letöltés: 2021.03.03.)

<http://natura2000.eea.europa.eu> (Letöltés: 2021.08.11.)

http://www.birding.hu/magyarorszag_madarai.html (Letöltés: 2021. 08.11.)

<http://www.cites.org> (Letöltés: 2021.03.03.)

<http://www.termeszetvedelem.hu> (Letöltés: 2021.03.03.)

<https://map.mme.hu/maps/map2> (Letöltés: 2021.03.03.)

<https://www.iucnredlist.org> (Letöltés: 2021.03.03.)

<https://www.mme.hu/magyarorszagmadarai> (Letöltés: 2021.03.03.)